

Przegląd ważniejszych wydarzeń (15 marca – 16 kwietnia 2011)

15.03. Rada Ministrów przyjęła projekt założeń do zmiany *Prawa geologicznego i górniczego*. Głównym celem projektu jest przygotowanie zgodnie z wymogiem Unii Europejskiej prawnych podstaw bezpiecznego przetestowania podziemnego składowania dwutlenku węgla. Projekt założeń do ustawy został opracowany w ramach koniecznego dostosowywania polskiego prawa do przepisów Unii Europejskiej dotyczących podziemnego składowania dwutlenku węgla. Zgodnie z prawem unijnym, wychwytywanie dwutlenku węgla i jego geologiczne składowanie (CCS – *Carbon Capture and Storage*) to jeden z potencjalnych sposobów ograniczenia nadmiernej emisji tego gazu do atmosfery. Zgodnie z projektem działalność związana z podziemnym składowaniem dwutlenku węgla będzie podlegać przepisom ustawy *Prawo geologiczne i górniczne*, na podstawie której jest prowadzona działalność gospodarcza z zakresu geologii i górnictwa w Polsce. Potencjalna realizacja projektów typu CCS zgodnie z propozycją przyjętych rozwiązań prawnych, będzie wymagać uzyskania koncesji udzielanej przez ministra środowiska.

15.03. Ruszył konkurs fotograficzny *Geologia w obiektywie* zorganizowany przez Muzeum Ziemi Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Mogą wziąć w nim udział wszyscy pasjonaci fotografii przyrodniczej oraz miłośnicy przyrody nieożywionej. Termin nadsyłania prac mija 30 sierpnia br.

Patronat honorowy nad przedsięwzięciem objął główny geolog kraju, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, dr Henryk Jacek Jezierski. Celem konkursu jest zwrócenie uwagi na wszechstronną obecność geologii w różnych dziedzinach życia. Spośród nadesłanych prac nagrodzone zostaną trzy najlepsze fotografie w każdej kategorii konkursowej: geoturystyka, świat zaklęty w kamieniu, współczesne procesy geologiczne, górnictwo wczoraj i dziś oraz geologia w wielkim mieście. Informacje: Cezary Krawczyński, tel.: 515-325-126, e-mail: c.krawczynski@mz-pan.pl oraz na stronie internetowej: <http://konkurs.mz-pan.pl>.

16.03. W Warszawie odbyło się seminarium pt. *Gaz łupkowy w Polsce – szanse i wyzwania* zorganizowane przez Ambasadę Brytyjską w Warszawie i Polski Instytut Spraw Międzynarodowych. Spotkanie otworzył dr Henryk Jacek Jezierski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju. W swoim wystąpieniu minister Jezierski podkreślił, że w tej chwili kluczową sprawą jest rozpoznanie i udokumentowanie złóż tego gazu i jego zasobów. Odniósł się również do niepokojów pojawiających się w różnych krajach, które dotyczą zagrożeń środowiska związanych z pracami poszukiwawczymi i wydobywczymi gazu łupkowego. Podkreślił, że Polska ma dobre, zgodne z wymogami Unii Europejskiej prawo i prace te będą realizowane z poszanowaniem środowiska. Minister

dodał również, że nie przewidywane są moratoria na prowadzenie prac poszukiwawczych w Polsce.

16.03. W Warszawie odbyła się XVI edycja seminarium z cyklu GIS w Praktyce nt. *Interaktywne systemy mapowe oraz przestrzenne mapy cyfrowe* zorganizowanego przez Klub Rozwoju Technik Informatycznych e-Administracja pod auspicjami Centrum Promocji Informatyki.

21.03. W siedzibie Ministerstwa Środowiska w Warszawie dr Henryk Jacek Jezierski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju, spotkał się z przedstawicielami środowiska akademickiego. Tematem rozmów były m.in. kwestie dotyczące powołania konsorcjum Geocentrum.pl. Celem spotkania było omówienie wyzwań i obecnego stanu zaangażowania środowiska akademickiego w rozwiązywanie problemów, które stoją przed geologią. Było ono również okazją do przedstawienia opinii na temat wyzwań, które w najbliższym czasie pojawiają się przed naukami geologicznymi w aspekcie edukacji i badań naukowych. Jednym z tematów rozmów była także idea powołania konsorcjum Geocentrum.pl. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele wielu polskich wyższych uczelni, m.in. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Akademii Górniczo-Hutniczej im. S. Staszica w Krakowie.

21.03. W Państwowym Instytucie Geologicznym – Państwowym Instytucie Badawczym w Warszawie gościła Lizeth Satumbo Penę, ambasador Republiki Angoli w Polsce. Pani ambasador towarzyszyli: Manuel Joao – radca ambasady, Antonio Felix – szef protokołu i tłumacz ambasady oraz Krzysztof Kubacki – dyrektor Departamentu Eksploracji i Projektów Zasobowych KGHM Polska Miedź S.A. i Jan Kudelka – wiceprezes Zarządu KGHM Cuprum Sp. z o.o. CBR. Celem spotkania było omówienie wyników współpracy realizowanej w ramach programu Ministerstwa Spraw Zagranicznych *Polska Pomoc*, przygotowano do kolejnej wizyty Polaków w Angoli w maju br. oraz planów wspólnego rozpoznawania złóż kopalini i oceny ich zasobów.

22.03. Obchodzono Światowy Dzień Wody (*World Water Day*) ustanowiony w 1992 r. podczas konferencji ONZ w Rio de Janeiro dotyczącej środowiska i rozwoju. Celem wydarzenia jest zwrócenie uwagi społeczności na całym globie na najważniejsze problemy związane z zasobami wody słodkiej na świecie oraz uświadomienie państwom wpływu prawidłowej gospodarki wodnej na ich kondycję gospodarczą i społeczną. Tegoroczny Światowy Dzień Wody obchodzony był pod hasłem *Woda dla miast – w odpowiedzi na miejskie wyzwania* (*Water for cities – Responding to the Urban Challenge*).

22.03. W siedzibie Ministerstwa Środowiska odbyło się wspólne posiedzenie komitetów organizacyjnego, honorowego i naukowego II Polskiego Kongresu Geologicznego, który planowany jest w Warszawie w dniach 11–13 września 2012 r. W posiedzeniu uczestniczył Henryk Jacek Jezierski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju, który objął kongres patronatem. Głównym organizatorem II Polskiego Kongresu Geologicznego jest

Polskie Towarzystwo Geologiczne we współpracy z Wydziałem Geologii Uniwersytetu Warszawskiego i Państwowym Instytutem Geologicznym – Państwowym Instytutem Badawczym.

24.03. W Lubinie odbyła się konferencja środowiskowa geologów pod hasłem *Geolodzy w służbie Polskiej Miedzi* z okazji 50-lecia KGHM Polska Miedź S.A. Wśród zaproszonych gości był m.in. Henryk Jacek Jezierski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju. Przed sesją referatową delegacja gospodarzy i gości złożyła wieniec pod pomnikiem Jana Wyżykowskiego, odkrywcy złóż rud miedzi.

24–27.03. W Szczecinie odbyły się międzynarodowa konferencja 5th *Central European Diatom Meeting* (5th CE-Diatom) i 25. *Treffen Deutschsprachiger Diatologen mit Internationaler Beteiligung* pt. *Diatom taxonomy and ecology: from local discoveries to global impacts*, zorganizowane przez Zakład Paleooceanologii Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Szczecińskiego.

28.03. We Wrocławiu, w holu gmachu głównego Uniwersytetu Wrocławskiego otwarto wystawę fotografii *Człowiek w Arktyce* ukazującą pracę i życie codzienne geografów, geologów i biologów – uczestników wypraw na Spitsbergen oraz krajobrazy, w jakich prowadzą oni badania na dalekiej północy. Czterdzieści lat temu badacze z Uniwersytetu Wrocławskiego zbudowali własnymi rękoma stację na Spitsbergenie. Z okazji jubileuszu na jesień polarnicy zaplanowali interdyscyplinarną sesję naukową. Na wystawie, którą można było oglądać do końca kwietnia, znalazły się fotografie Jana Klementowskiego, Agnieszki Latochy, Henryka Marszałka, Michała Rysiukiewicza i Mirosława Wąsika.

28–29.03. Przedstawiciele polskiego rządu uczestniczyli w wizycie w ramach polsko-amerykańskiej współpracy w projekcie *Global Shale Gas Initiative*. W skład delegacji polskiej grupy rządowej weszli m.in.: Henryk Jacek Jezierski – główny geolog kraju, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, Marcin Korolec – podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki, Zbigniew Marciniak – podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Krzysztof Stanowski – podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych oraz rektorzy polskich wyższych uczelni zainteresowanych współpracą z amerykańskimi ośrodkami naukowymi. Podczas spotkań w Departamencie Stanu USA główny geolog kraju przedstawił obecny stan oraz perspektywy zagospodarowania złóż gazu łupkowego w Polsce. W trakcie spotkania z ambasadorem R. Morningstarem uczestnicy zapoznali się m.in. z amerykańskim modelem regulacji prawnych wykorzystywanym w sektorze gazu łupkowego. W ramach wizyty na Uniwersytecie West Virginia, zlokalizowanym w sąsiedztwie pola łupkowego Marcellus, dyskutowano o nawiązaniu współpracy między uniwersytetem a polskimi uczelniami wyższymi w zakresie perspektyw rozwoju sektora gazu łupkowego w Polsce.

28–29.03. W Warszawskim Centrum Nauki Kopernik odbyła się międzynarodowa konferencja nt. *Ewolucja wyobrażeń*

o skałach łupkowych (*Evolution of the Mental Picture of Tight Shales*) zorganizowana przez *ORLEN Upstream*, Energy and Geoscience Institute – University of Utah oraz *Schlumberger Innovation Center*, SLC, USA. Podczas konferencji dyskutowano na temat dotychczasowych badań struktury złóż niekonwencjonalnych. Światowi specjaliści w dziedzinie geologii, geofizyki i inżynierii naftowej przedstawili wypracowany na podstawie najnowszej wiedzy i osiągnięć badawczych obraz formacji skał łupkowych, będący niezbędnym punktem wyjścia procesów poszukiwania, rozpoznawania, wiercenia, zagospodarowania i wydobywania węglowodorów niekonwencjonalnych (relacja z konferencji na str. 386).

29–30.03. W Brukseli odbyło się 30. walne zgromadzenie dyrektorów europejskich służb geologicznych stowarzyszonych w EuroGeoSurveys (EGS). Polską służbę geologiczną reprezentowali m.in. Jerzy Nawrocki – dyrektor Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego (PIG-PIB) oraz Marek Graniczny – dyrektor ds. państwowej służby geologicznej i zastępca dyrektora PIG-PIB. Było to szczególne posiedzenie EuroGeoSurveys ze względu na obchodzoną w tym roku 40. rocznicę utworzenia organizacji europejskich służb geologicznych. W trakcie warsztatów poświęconych perspektywom rozwoju nauk geologicznych w Europie w najbliższych 40 latach, jak również projektom zrealizowanym z udziałem służb geologicznych, odbyło się oficjalne podpisanie porozumienia o współpracy między EuroGeoSurveys i służbą geologiczną USA (USGS). Dyrektor Nawrocki przedstawił uczestnikom spotkania prezentację na temat organizacji przez PIG-PIB 31. spotkania EuroGeoSurveys, które odbędzie się w dniach 19–21 września 2011 r. w siedzibie PIG-PIB w Warszawie.

30.03. Światowa organizacja Global CCS Institute działająca na rzecz rozwoju technologii wychwytu i składowania CO₂ (CCS – *Carbon Capture and Storage*, czyli wychwyt i składowanie CO₂) w celu redukcji emisji gazów cieplarnianych przyjęła w swoje szeregi Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB). Global CCS Institute ma swą siedzibę w Canberrze (Australia), skąd koordynuje współpracę podmiotów publicznych, naukowych i biznesowych na całym świecie, przekazuje niezbędną wiedzę, ułatwia finansowanie i komercjalizację projektów CCS, wspomaga szerzenie wiedzy na temat CCS i polityki klimatycznej w społeczeństwie. Przedstawicielem PIG-PIB w Global CCS Institute jest dr hab. Grzegorz Pieńkowski, zastępca dyrektora ds. naukowych PIG-PIB i sekretarz naukowy PIG-PIB.

31.03–1.04. Na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach odbył się kurs podstawowy pn. *Zastosowanie oprogramowania GUAD|2D w hydrologii i inżynierii wodnej* zorganizowany przez Stowarzyszenie Hydrologów Polskich we współpracy z hiszpańską firmą inżynierską *INCLAM*.

1.04. W Pałacu Prezydenckim w Warszawie prezydent RP Bronisław Komorowski wręczył nominacje profesorskie 72 przedstawicielom nauki i sztuki. W dziedzinie nauk o Ziemi nominacje otrzymali: Wiaczesław Andrejczuk z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Jolanta Jakób-

czyk-Gryszkiewicz z Uniwersytetu Łódzkiego oraz Jerzy Nawrocki z Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie.

1.04. W Zamku Królewskim w Warszawie uroczyste obchodzono jubileusz 25-lecia Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego. Wśród zaproszonych gości znaleźli się dr Henryk Jacek Jezierski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju, i Bernard Błaszczyk, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska.

1–2.04. Koło Naukowe Geologów Uniwersytetu Wrocławskiego świętowało jubileusz 65-lecia. Z tej okazji odbyły się sesje naukowe i terenowe.

5.04. W Krakowie odbyła się konferencja *Problemy eksploatacji złóż kruszyw naturalnych na obszarach przyrodniczo cennych* zorganizowana przez Komisję Górnictwa Odkrywkowego Komitetu Górnictwa Polskiej Akademii Nauk, Polski Komitet Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN), Katedrę Górnictwa Odkrywkowego Akademii Górniczo-Hutniczej, Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk oraz Polski Związek Pracodawców Producentów Kruszyw.

7.04. Amerykańska Agencja Informacji Energetycznej (EIA) przedstawiła raport na temat przybliżonych zasobów gazu łupkowego na świecie, w którym określiła tę wielkość dla Polski na 5,30 bln m³. Szacunki przygotowała firma *Advanced Resources*, która wcześniej oceniła polskie zasoby gazu łupkowego na 3 bln m³. Te doniesienia skomentował podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju Henryk Jacek Jezierski: *Wciąż pojawiają się kolejne szacunkowe wielkości zasobów gazu z łupków w Polsce. Należy pamiętać, że są to jedynie szacunki, niepotwierdzone badaniami. Kolejnym krokiem w określeniu wielkości potencjału wydobywczego Polski w tym zakresie będą wyniki prac amerykańskiej służby geologicznej i polskiego Państwowego Instytutu Geologicznego, które zostaną opublikowane prawdopodobnie we wrześniu tego roku. Ale one także będą jedynie przybliżeniem do pełnej wiedzy o polskim potencjale. Pełne i wiarygodne dane będziemy w stanie ogłosić na podstawie przekazanej przez inwestorów dokumentacji geologicznych z realizacji udzielonych koncesji na poszukiwanie, czyli za kilka lat. Dotychczas Ministerstwo Środowiska udzieliło 85 koncesji, które obejmują poszukiwanie i rozpoznawanie niekonwencjonalnych złóż węglowodorów.*

8.04. Piotr Szrek z Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego i Grzegorz Niedźwiedzki z Uniwersytetu Warszawskiego otrzymali nagrodę TRAVELER w kategorii odkrycie roku za odkrycie śladów pierwszego lądowego czworonoga. TRAVELER to najbardziej prestiżowa nagroda podróżnicza w Polsce. O jej przyznaniu decydują głosy czytelników miesięczników *National Geographic Polska* i *National Geographic Traveler* oraz jury złożone z najwybitniejszych podróżników, odkrywców oraz dziennikarzy i naukowców zajmujących się badaniami w dziedzinach związanych z poznawaniem świata, ludzi i kultur.

11–13.04. W Bełchatowie odbył się VII Międzynarodowy Kongres Górnictwa Węgla Brunatnego po hasłem *Rola i miejsce węgla brunatnego w światowej energetyce XXI wieku*. W uroczystym otwarciu spotkania wziął udział dr Henryk Jacek Jezierski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju, który w swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na duże zasoby węgla brunatnego. Obecnie wynoszą one 15 bln ton, a zasoby prognozytyczne mogą być nawet dwukrotnie większe. Minister Jezierski zaznaczył również, że istotnym wyznacznikiem rozwoju górnictwa węgla brunatnego będzie możliwość przetestowania i zastosowania technologii CCS (*Carbon Capture and Storage* – wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla), a dzięki temu uzyskanie społecznej akceptacji eksploatacji węgla brunatnego. Międzynarodowy Kongres Górnictwa Węgla Brunatnego jest cykliczną imprezą organizowaną co dwa lata. Wydarzenie za każdym razem gromadzi setki specjalistów zarówno z kraju, jak i z zagranicy, skupionych w środowisku związanym z branżą węgla brunatnego (tj. kopalnie, ośrodki naukowe, uczelnie, instytuty oraz firmy).

11–13.04. W Bornem Suliniowie odbyło się XX Sympozjum Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego nt. *Funkcjonowanie geosystemów w różnych strefach krajobrazowych Polski* zorganizowane przez Centrum Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego i Zakład Geoekologii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Generalną Inspekcję Ochrony Środowiska

oraz Komitet Nauk Geograficznych Polskiej Akademii Nauk.

12.04. W siedzibie Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie odbyła się konferencja pt. *Geobezpieczeństwo dla Mazowsza* zorganizowana przez Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie (Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego) oraz Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. Patronat nad konferencją objęli Jacek Kozłowski – wojewoda mazowiecki oraz Henryk Jacek Jezierski – podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju. W konferencji uczestniczyli przedstawiciele 38 urzędów powiatowych województwa mazowieckiego: starostowie, geolodzy powiatowi, naczelnicy wydziałów bezpieczeństwa, zarządzania kryzysowego i spraw obywatelskich, dyrektorzy i inspektorzy wydziałów rolnictwa i środowiska. Podczas konferencji prasowej z udziałem wojewody, głównego geologa kraju i dyrektora PIG-PIB Jerzego Nawrockiego zostało podpisane porozumienie o współpracy między Wojewodą Mazowieckim a Państwowym Instytutem Geologicznym – Państwowym Instytutem Badawczym, dzięki któremu zwiększy się m.in. bezpieczeństwo powodziowe.

13–16.04. W Sosnowcu odbyły się IV Ogólnopolskie Warsztaty Geofizyczne GEOSFERA 2011 zorganizowane przez Studenckie Koło Naukowe Geofizyków Uniwersytetu Śląskiego oraz Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego.

ZASADY PRENUMERATY

Prenumeratę krajową można zamawiać w jednostkach kolportażowych RUCH-u właściwych dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Przyjmowane są wpłaty na prenumeratę kwartalną, półroczną i roczną. Termin przyjmowania wpłat upływa 5. dnia każdego miesiąca poprzedzającego okres rozpoczęcia prenumeraty. Cena krajowej prenumeraty kwartalnej wynosi **37,8 zł**. Z firmowej witryny RUCH-u www.ruch.com.pl mogą Państwo pobrać informator w formacie pdf.

INFOLINIA 804 200 600

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RUCH S.A., Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, ul. Jana Kazimierza 31/33, 01-248 Warszawa – prenumerata płatna w PLN od osób fizycznych tel. (22) 532 88 16, (22) 532 87 34, od osób prawnych (22) 532 88 19. Warunkiem rozpoczęcia prenumeraty jest złożenie w OKDP RUCH zamówienia wraz z potwierdzeniem wpłaty w PLN na konto w Banku Pekao SA, IV Oddział Warszawa, nr 68 1240 1053 1111 0000 0443 0494. Dostawa odbywa się pocztą zwykłą w ramach opłaconej prenumeraty, z wyjątkiem zlecenia dostawy pocztą lotniczą, której koszt w pełni pokrywa zamawiający.

Informacji o warunkach i sposobie zamawiania prenumeraty dewizowej od osób z zagranicy udziela OKDP RUCH – tel./fax (+48 22) 532 87 31. Osoby przebywające za granicą mogą też dokonać wpłaty na prenumeratę kartami kredytowymi VISA i MASTERCARD w internecie na stronie www.ruch.pol.pl.

Istnieje też możliwość prenumeraty w Sekcji Dystrybucji Wydawnictw Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa (gmach A, pokój 1), tel. (22) 459 20 00 w. 2403 lub 2229, e-mail: dystryb@pgi.gov.pl. Podstawą przyjęcia prenumeraty jest nadesłanie na adres: Sekcja Dystrybucji Wydawnictw PIG-PIB, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa, zamówienia oraz kopii dowodu wpłaty, dokonanej na konto PIG-PIB w **Banku Pekao SA, nr 46 1240 6247 1111 0000 4978 9654**.